

<p>Каралды</p> <p>МБ жетекчесе Протокол № <u>1</u> “25” <u>август</u> 2017 ел</p>	<p>Килешенде</p> <p>Уку – тәрбия эшләре буенча директор урынбасары /Шайхутдинова Э.Ф./ “25” <u>август</u> 2017 ел</p>	<p>Гасланды</p> <p>Мәктәп директоры /Гильманова Г.Н./ Приказ № <u>121</u> “25” <u>август</u> 2017 ел</p>
--	--	---

Татарстан Республикасы Югазы муниципаль районы
 4нче санлы Урыссу гомуми төп белем мәктәбенен
 4нче сыйныфта әдәби укудан
 эш программасы

Педагогик киңәшмә утырышында каралды
 Протокол № 1
 “25” август 2017 ел

2017-2018 уку елы

4нче сыйныфта әдәби укудан

эш программасы

Аңлатма язуы

Рус телле балаларга **уку дәресләрен** укытуның төп максаты: укучыларны татарча аралашырга өйрәтү, лексик, грамматик нигезләрен системалы рәвештә үзләштерү, телдән һәм язма сөйләм осталыгы һәм күнекмәләрен камилләштерү, татар теленә хөрмәт тәрбияләү, бу телнең дәүләт теле буларак әһәмияте зур булуына төшендерү.

Бу максатка ирешү өчен, түбәндәге бурычларны хәл итү сорала:

1. татар сөйләмен тыңлап аңларга күнектерү;
2. татар этикеты тәгъбирләрен кертәп, бирелгән ситуация буенча диалогик сөйләм оештырырга өйрәтү;
3. программада күрсәтелгән лексик темалар буенча телдән яки язмага монологик сөйләм булдыруга ирешү;
4. карап чыгу, танышу, өйрәнү, эзләнү максаты белән уку төрләрен кулланып, төрле жанрдагы текстларны аңлап уку күнекмәләрен үстерү;
5. татар халкының фән, мәгариф, сәнгать, мәдәният өлкәсендәге казанышлары, күренекле шәхесләре белән таныштыруны давам итү;
6. халыкларның үзара аңлашып, тату яшәвенә омтылыш тәрбияләү.

Татар әдәбиятыннан эш программасы рус телендә сөйләшүче балаларны Р.З.Хәйдәрованың коммуникатив технология нигезендә татарча сөйләшәргә өйрәтү өчен төзелгән укыту-методик комплексына таянып төзелде. Укыту-методик комплексы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан расланган татар теле һәм татар әдәбияты программаларына нигезләнеп төзелде.

Р.З. Хәйдәрова, Н.Г. Галиева, Ә.Г. Әхәтова "Рус телендә урта гомуми белем бирүче мәктәпләрдә татар теле укыту программасы "1-4. Казан, 2009 ел

Р.З. Хәйдәрова, Р.Л.Малафеева "Коммуникатив технология нигезендә рус телле балаларга татар теле һәм әдәбият укыту программасы" 1-1

Укыту-методик комплексы түбәндәге компонентлардан тора:

1. Дәреслек: Татар теле һәм уку китабы, 4 нче сыйныф (рус телендә белем бирүче дүртъеллык башлангыч мәктәп өчен). Ике кисәктә. Р.З.Хәйдәрова, 2010 ел.
2. Р.З. Хәйдәрова, Н.Г. Галиева, Ә.Г. Әхәтова Рус телендә урта гомуми белем бирүче мәктәпләрдә татар теле укыту программасы 1-4. Казан, 2009 ел.
3. Р.З. Хәйдәрова, Р.Л.Малафеева "Коммуникатив технология нигезендә рус телле балаларга татар теле һәм әдәбият укыту программасы" 1 — 11.

Программа елга 105 сәгатькә исәпләнә, сәгатьләр күләме атнага 3 сәгать.

Тематик планда дәрес типларының исемнәре кыскартылып күрсәтелде:

ЛКФ - лексик күнекмәләр формалаштыру

ЛКК - лексик күнекмәләр камилләштерү

ГКФ - грамматик күнекмәләр формалаштыру

ГКК - грамматик күнекмәләр камилләштерү

ЛГКК - лексик-грамматик күнекмәләр камилләштерү

Д/с - диалогик сөйләм

М/с - монологик сөйләм

Программаның эчтәлегә

№	Тема	Коммуникатив максат
1	Яңа уку елы котлы бүлсын!	Беренче сентябрь турында сөйли белү. Уку-язу әсбапларын сорый, бирә белү. Мәктәптәге уку хезмәте турында сөйли белү.
2	Көндәлек режим	Сәгать ничә икәнән, эшнең сәгать ничәдә башкарылганын әйтә белү.
3	Мин чисталык яратам.	Шәхси гигиена турында сөйли белү. Бер – береңне мактый белү. Каядыр баруны бергәләп планлаштыра белү. Предметның барлыгын-юклыгын әйтә белү. Табибка кайсы жириң авыртуны әйтә белү.
4	Безнең гаилә.	Гаилә турында сөйли белү. Бергәләп табын әзерләүне планлаштыра белү. Бер-береңне табынга чакыра, кыстый белү, ашаганнан соң, рәхмәт әйтә белү.
5	Ел фасыллары. Көз.	Көз билгеләре турында сөйли белү. Жиләк-жимешләрнең. Яшелчәләрнең төмен, төсен әйтә белү, аларны сатып ала белү.
6	Ел фасыллары. Кыш.	Кышкы табигатьне сурәтли белү. Кышкы уеннар турында сөйли белү. Кышкы уеннарда чакыра белү.
7	Ел фасыллары. Яз житә.	Язгы табигать турында сөйли белү. 8нче Март бәйрәме белән котлый белү.
8	Ел фасыллары. Ямьле жәй.	Жәй көне турында сөйли белү. Нинди транспорт белән баруыңны әйтә белү. Татар халык шагыйре Г.Тукай турында мәгълүмат бирә белү.

9	Татарстан – туган ягым.	Бер-береңнең яшәү урынын сорый һәм кайда яшәгәнеңне әйтә белү. Татарстан турында кыскача мәгълүмат бирә белү. Казан турында мәгълүмат бирә белү. Авыл турында мәгълүмат бирә белү.
10	Кибеттә.	Кибеттә киёмнәр сатып ала белү. Комплимент әйтә белү. Ашамлыklar сатып ала белү.

Бүлекләр һәм бүлекләргә кертелгән үзгәрешләр

<i>№</i>	<i>Бүлекләр, темалар</i>	<i>Сәгатьләр саны</i>			
		<i>Барлыгы</i>	<i>Теоретик материал</i>	<i>Бәйләнеш- ле сөйләм үстерү</i>	<i>Сыйныфтан тыш уку</i>
1.	Яна уку елы котлы булсын!	5	8	1	
2.	Көзгә табигать	6	4		1
3.	Без кошларга ярдәм итәбез	7	6	1	1
4.	Хайваннар дөньясында	7	6		
5.	Кышкы уеннар	7	6	1	
6.	Минем дусларым	8	6	1	1
7.	Яз килә!	8	7	1	
8.	Дүрт аяклы дусларыбыз	4	3	1	1
9.	Татарстан Республикасы	4	4	1	
10.	Чәчәкле җәй, ямьле җәй	7	5	1	1
	Кабатлау һәм ныгыту	3		1	
	Барлыгы:	50	44	6	5

СӨЙЛӘМ ЭШЧӘНЛЕГЕ ТӨРЛӘРЕНӘ ӨЙРӘТҮГӘ ТАЛӘПЛӘР:

ТЫҢЛАП АҢЛАУ	ДИАЛОГИК СӨЙЛӘМ	МОНОЛОГИК СӨЙЛӘМ	УКУ	ЯЗУ
<p>Жанлы сөйләмне тыңлап, аралаша алуға ирешү;</p> <p>Ишеткән сөйләмнең, жөмләнең эчтәлегенә төшенү.</p>	<p>Программада күрсәтелгән темалар буенча диалогта катнашу;</p> <p>Лексик тема буенча укытучының сорауларына җавап бирә һәм сораулар куя белү;</p> <p>Татар сөйләм этикеты үрнәкләреннән урынлы файдаланып, әңгәмә кору.</p>	<p>Укылган өзек яисә караган рәсем буенча өйрәнелгән жөмлә төрләрән файдаланып, хикәя төзү;</p> <p>Укыган хикәядәге вакыйгаларга охшашлык буенча яки укытучы тәкъдим иткән сюжет буенча балаларның үзләре белән булган хәлләр турында кечкенә хикәяләр төзеп сөйләүләрен оештыру.</p>	<p>Сәнгатьле укуга әзерләнә белү: эчтәлекне аңлау, сурәтләнгән күренешне ачык итеп күз алдына китерү, фраза һәм шигырь юлларының яңгырашын ишетү, ритмын отып алу, башкару максатын аңлау;</p> <p>Дөрес, аңлап, тиешле дәрәжәдә йөгерең һәм сәнгатьле уку;</p> <p>Укыган китапларның исемнәрен, авторларын хәтерләп әйтә алу.</p>	<p>Ел дәвамында терәк сүзләр белән хикәя язу күнекмәләрен камилләштерү;</p> <p>Укылган өзек яки караган рәсем буенча, өйрәнелгән жөмлә төрләрән файдаланып, хикәя язу;</p> <p>Бәйрәмнәр белән котлап, котлау кәгазьләре язу;</p> <p>Сүзлек диктантлары язу.</p>

**Әдәби укудан
4 нче сыйныф өчен
календарь-тематик план**

№	Тема	Дәрес тибы	Сә г. са- ны	Көтелгән нәтижеләр	Укучыларның эшчәнлек төрө	Лексика	Тикшерү төрө	Үткәрү вакыты		Өй эш
								План буенча	Факт- та	
1.Яңа уку елы котлы булсын!(9 сәг.)										
1	Белем бәйрәме.	ЛГКК д/ м сөйләм	1	Беренче сентябрь көне ничек узуы турында сөйли белү.	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Белем, бәйрәме, бәйләм, тапшы- ра, бәйрәмчә.	Монологик сөйләү			6 бит 4 күнегү, тематик кемләргә
2	Белем бәйрәме.	ЛГКК д/ м сөйләм	1	Беренче сентябрь көне ничек узуы турында сөйли белү.	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Белем, бәйрәме, бәйләм, тапшы- ра, бәйрәмчә.	Монологик сөйләү			8 бит 3 күнегү, дүглог төзер
3	Х. Гарданов. “К” хәрефе”.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Шигырьне сәнгатьле укый белү.	Шигырьне сәнгатьле уку күнекмәләрен булдыру. Шигырь яңгырашын ишетү.	Кала, колак, канат, камыр изә, күмәч.	Сәнгатьле уку			10 бит 7 күнегү, сәнгатьле укырга

4	Р. Миңнуллин. “Үсми калган хәреф”.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Шигырьне сәнгатьле укий белү	Шигырьне сәнгатьле уку күнекмәләрен булдыру. Шигырь яңгырашын ишетү.	Каңгырып йөри, кайгырып йөри, эшләре яман	Сәнгатьле уку			12 бит 7 күнегү, я ларга
5	Б.С.Ү.“Яңа уку елы” турында хикәя төзү.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәя төзи белү	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Өйрәнелгән лексика	Монологик сөйләү			16 бит 9 күнегү, дәфтәргә язарга
6	Б. Рәхмәт. “Хисап мәсьәләләре”.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Шигырьне яттан сөйли белү	Шигырьне сәнгатьле уку күнекмәләрен булдыру. Шигырь яңгырашын ишетү.	Кушарга, алырга, мәсьәлә, тапкырларга, бүләргә, мисал	Шигырьне яттан сөйләү			18 бит 6 күнегү, ятларга
7	“Алешаның көндәлек режимы” тексты	ЛГКК д/м сөйләм	1	Текст белән эшләү. Сорауларга җавап бирү.	Хикәя төзү.	Өйрәнелгән лексика	Монологик сөйләү			21 бит 9 күнегү, сөйләргә
8	“Эш урыны” тексты	ЛГКК д/м сөйләм	1	Текст белән эшләү. Сорауларга җавап бирү.	Хикәянең эчтәлеген сөйләү.	Тәртип, эш урыны, һәрва- кыт, куям, кирәк, сүндерәм	Монологик сөйләү			24 бит 11 күнегү, җ ваплар
9	“Алсу” тексти	ЛГКК д/м сөйләм	1	Текст белән эшләү. Сорауларга җавап бирү.	Текстның эчтәлеген сөйләү.	Кәефсез, бугай, үкенде, озак, гаеп, гаепләде, башта	Сорауларга җавап бирү			29 бит 9 күнегү, с гәтьле уқырга

2.Көзге табигать.(5 сәг.)

10	Көзге табигать	ЛГКК д/м сөйләм	1	Көз билгеләре турында сөйли белү.	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Саргая, коела, кышлыйлар,кыс кара,табигать, озыная	Монологик сөйләү			35 бит 6 күнегү, эчтәлеген сөйләргә
11	“Көз”темасына шигырь уку дәресе (Сыйныфтан тыш уку.)	ЛГКК д/м сөйләм	1	Көз турында татар шагыйрьләренен шигырьләрен белү	Шигырьләрне сәнгатьле уку.	Өйрәнелгән лексика	Монологик уку			1шигырь ятларга
12	Һава торышы.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Һава торышы турында мәгълүмат бирә белү.	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Көнбатыш, көнчыгыш, явымлы, явым- сыз, югала, бо- лытлы, жил төнъяктан, шикелле	Монологик сөйләү			38 бит 8 күнегү,сө- ләргә
13	Дару үләннәре.	ЛГК д/м сөйләм	1	Хикәяне сәнгатьле укый белү.	Текстның эчтәлеген сөйләү.	Искиткеч бай, дару үләннәре, бака яфрагы,үги ана яфрагы, ютәл,мәтрүш- кә, гөлҗимеш.	Сәнгатьле уку.			39 бит 1, күнегүлә ятларга
14	Көз турында хикәя төзү	ЛГК д/м сөйләм	1	Хикәя төзи белү	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Өйрәнелгән лексика	Монологик сөйләү			41 бит 1 негү,язар

3.Без кошларга ярдәм итәбез.(7сәг.)										
15	Ш. Маннур. “Кошлар китә”.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Шигырьне сэнгатыле укый белү. Кошлар турында белешмә бирә белү.	Шигырьне сэнгатыле уку күнекмәләрен булдыру. Шигырь яңгырашын ишетү.	Аккош, күке, карлыгач, сандугач, кыр казлары, кыр үрдәкләре, кун, чукуы, ияләш, тышта, жим, кызганыч, туң	Сэнгатыле уку			46 бит 11 күнегү,с гатыле укурга
16	Маратларга кунак килде.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәяне сэнгатыле укый белү.	Текстның эчтәлеген сэнгатыле уку.	Өйрәнелгән лексика	Монологик сөйләү.			47 бит 5 күнегү,с ләргә
17	Г. Лотфи. “Песнәк белән Әнисә”.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәяне сэнгатыле укый белү.	Текстның эчтәлеген сэнгатыле уку.	Песнәк, ашыйсы килгән, күз ачып йомганчы	Сэнгатыле уку			51 бит 11күнегү сөйләргә
18	Ж.Тәржемәнов. “Чирик”.Текст ның 1 нче өлеше өстендә эш	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәянең эчтәлеген сөйли белү.	План буенча сөйләү. Әңгәмә булдыру.	Өшегән,тәпилә- ре,туңган,кыз- гандык,түбән иде,йомды кинәт, эремчек, ярма, жим,чу- кыды.	Эчтәлекне сөйләү			57 бит 13 күнегү,ж ваплар.

19	Ж.Тәржемәнов. “Чирик”.Текст ының 2 нче өлеше өстендә эш	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәянең эчтәлеген сөйли белү.	План буенча сөйләү. Әңгәмә булдыру.	Жилкә,куна, шаярырга, шартлатырга, курыкты.	Эчтәлекне сөйләү			59 бит, 2 күнегү,с ләргә
20	Ж.Тәржемәнов. “Чирик”.Текст ның 3 нче өле- ше өстендә эш	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәянеңнең эчтәлеген сөйли белү.	План буенча сөйләү. Әңгәмә булдыру.	Шаккаттым, коткарды, төшә, менә.	Эчтәлекне сөйләү			67 бит 8 күнегү,ж ваплар
21	Б.С.Ү”Без кош ларга ничек ярдәм итәбез”	ЛГКК д/м сөйләм	1	Бәйләнешле сөйләм күнекмәләрен үстерү	План буенча сөйләү. Әңгәмә булдыру.	Өйрәнелгән лексика.	Монологик сөйләү			Хикәя язарга
4.Хайваннар дөньясында.(7сәг.)										
22	Хайваннар дөньясында.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хайваннар турында сорый һәм белешмә бирә белү.Аларны тасвирлый белү.	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Буге, авырлыгы, туклана, энә, энәле, ташый, чикләвек.	Монологик сөйләү			73 бит 4 күнегү,ж ваплар
23	Ә. Кари. ” Тиен.”	ГКК д/м сөйләм	1	Шигырьнең эчтә- леген сөйли белү	Шигырьне сәнгатьле уку күнекмәләрен булдыру.	Тиен,зур кой- рыкты, житез тиен, гомер итә.	Эчтәлекне сөйләү			74 бит 1 күнегү (ятларга)
24	Г. Тукай. “Ташбака	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәянеңнең эчтәлеген сөйли	План буенча сөйләү Әсәрдәге геройларга	Ташбака, ярыша, хурлан, оял, үкенде	Эчтәлекне сөйләү			77 бит 8 күнегү,с раулар

	белән Куян”.			белү.	бәя бирү, үз фике - реңне әйтү.					куярга
25	Ялкау тиен.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәянең эчтәлеген сөйли белү.	Укылган хикәянең эчтәлеген сөйли белү.	Чикләвек,туган, урлый икән, оялган,кызгылт.	Монологик сөйләү			83 бит 7 күнегү, жаваплар
26	Яшел энәле керпе.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәянеңнең эчтәлеген сөйли белү.	Укылган хикәянең эчтәлеген сөйли белү.	Әйләнеп чык- кан, энәләрен иснәгән,ышан- маган,булса да.	Монологик сөйләү			85 бит 7 күнегү,с гәтәле укурга
27	Безнең урманнарда.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәянең эчтәлеген сөйли белү.	Укылган хикәянең эчтәлеген сөйли белү.	Очрый,бер сере,озынлыгы, юанлыгы,авыр- лыгы,бөжәкләр.	Монологик сөйләү			89 бит 8 күнегү, ж ваплар
28	“Куян баласы” З.Гомәрова (Сыйныфтан тыш уку)	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәянеңнең эчтәлеген сөйли белү.	Укылган хикәянең эчтәлеген сөйли белү		Монологик сөйләү			Р.Ишмор това “Яң чана” укы га
5.Кышкы уеннар.(7сәг.)										
29	Кыш билгеләре	ЛГКК д/м сөйләм	1	Кыш билгеләрен сөйли белү.	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Кар ява, салкын жил исә, елгада су туңа, көннәр кыскара, боз каплады	Монологик сөйләү			93 бит 7 күнегү,к билгеләр
30	Кышкы уен.	ЛГКК	1	Укылган хикәянең	Хикәяне рольләргә	Чана, кар	Укылган			95 бит 8

		д/м сөйләм		эчтәлеген сөйли белү.	бүлөп уку.	бабай, күмер, рә- хәтләнөп, көлө- шәләр.	хикәянең эчтәлеген сөйли белү.			күнегү, сөй- ләргә
31	Чаңгыда шуу.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Диалоглар төзи белү.	Парларда эшләү, диалогик-монологик сөйләү.	Канатсыз, аяксыз, тышта, кышын, тышта, өелә, жәелә	Диалогик- монологик сөйләү.			96 бит 6 күнегү, ди- алог төзәр
32	Коля елга буенда.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Укылган хикәянең эчтәлеген сөйли белү.	Парларда эшләү, диалогик-монологик сөйләү.	Тимераяк, боз, капланган, ка- мышлар, туң- ган, тотынды	Диалогик- монологик сөйләү			99 бит 4 күнегү, жа- ваплар
33	Ж. Дәрзаман. “Камыраяк”.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Шигырьне сәнгатьле укуй белү.	Шигырьне сәнгатьле уку күнекмәләрен булдыру. Шигырь яңгырашын ишетү.	Дерелди, барып төштем, үртәп, көлөп тора	Сәнгатьле уку			102 бит 7 күнегү, сөй- ләргә
34	Б. Рәхмәт. “Яңа ел килгәч”.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Яңа ел турында сөйли белү. Бәйрәмдә нишләгән- неңне әйтә белү. Яңа елга багышланган шигырьләрен яттан сөйләү.	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Быел, былтыр, иске ел, яңа ел	Монологик сөйләү			104 бит 1 күнегү, ятларга
35	Б.С.Ү.”Яңа ел бәйрәме”		1	Бәйләнешле сөйләм күнекмәләрен үстерү	Мөстәкыйль эшләү күнекмәләре		Монологик, диалогик сөйләү			Хикәянең дәфтәрлә- гә язарга

6.Минем дусларым.(8сэг.)

36	Минем дустым.	ЛГКК д/м сөйлэм	1	Текстны сэнгатыле укарга өйрөнү.	Парларда эшлэү, монологик сөйлэү.	Күршелэр,та- гын да ныг- рак,бию түгә- рәге,заманча	Монологик сөйлэү			10 бит 10 күнегү, сэнгатыл уқырга,
37- 40	Г. Бәширов. “Сылтау”.	ЛГКК д/м сөйлэм	3	Укылган хикәянең эчтәлеген, үзеңнең дустың турында сөйли белү.	План буенча сөйлэү Әсәрдәге геройларга бәя бирү, үз фикереңне әйтү.	Сылтау, яратмаган әйбер	Монологик сөйлэү			14 бит 8, күнегүлә хикәя төзәргә
40- 43	И. Туктар. “Алма”.	ЛГКК д/м сөйлэм	4	Хикәяне сэнгатыле укый белү.	Текстның эчтәлеген сэнгатыле уку.	Ашасаң, кызга- ныч, түзмәде, ямь, татлы	Сэнгатыле уку			17 бит 3 күнегү,с раулар язарга
44- 46	Д. Аппакова. “Шыгырдавык лы башмак- лар”.1 кисәк	ЛГКК д/м сөйлэм	3	Текстның эчтәлеген сөйли белү.	План буенча сөйлэү Әсәрдәге геройларга бәя бирү, үз фикереңне әйтү.	Шыгырдавыклы башмаклар, тоелды, беркем дә, өй эче яктырды.	Эчтәлекне сөйлэү			22 бит 8 күнегү,ж ваплар.
47- 48	Д. Аппакова. “Шыгырдавык лы башмак- лар”.2 кисәк	ЛГКК д/м сөйлэм	2	Текстның эчтәлеген сөйли белү.	План буенча сөйлэү Әсәрдәге геройларга бәя бирү, үз фикереңне әйтү.	Ачыла, йомыла, идәннән түшәм- гә кадәр, сузды.	Эчтәлекне сөйлэү			25 бит 9 күнегү, эчтәлеген сөйләргә
49	Д. Аппакова. “Шыгырдавык	ЛГКК д/м сөйлэм	1	Текстның эчтәлеген сөйли белү.	План буенча сөйлэү Әсәрдәге геройларга	Күзе төште, сокланып карап торды, күкрә-	Эчтәлекне сөйлэү			29 бит 12 күнегүлә жаваплар

	лы башмак-лар”.3 кисэк				бэя бирү, үз фикереңне әйтү.	генә кысты, кыен, киеп кара				язарга
50-55	Б.С.Ү.”Чын дус нинди була?”	ЛГКК д/м сөйләм	6	Бәйләнешле сөйләм күнекмәләрен үстерү	Үз фикереңне әйтә белү		Хикәя төзү			Хикәяне дәфтәрләп гә язарга
56-57	Г.Мөхәммәтшин "Ак песи"	ЛГКК д/м сөйләм	2	Мөстәкыйль уку күнекмәләрен үстерү	Үз фикереңне әйтә белү		Эчтәлек сөйләү			Г.Тукай Шүрәле укырга

7.Яз килә.(8сәг.)

58-59	Яз килә. Б. Рәхмәт. “Яз килә”.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Яз билгеләре турында сөйли белү.8 нче Март бәйрәме белән котлый белү.Автор турында кечкенә белешмә бирү.	Язучының биографиясен сөйләү, шигырьне сәнгатьле уку.	Табигать, уяна, үсәргә тели, орлык, калын, карга боткасы, ярма, шагыйрь, шигырь	Монологик сөйләү			33 бит 8 күнегү, сәнгатьле укырга
60-61	К. Маховский. “Язгы авазлар”.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Текстның эчтәлеген сәнгатьле укый белү.	Текстның эчтәлеген сәнгатьле уку, яз турында сөйләү.	Каен яфрагы, каен бөресе, буш	Сәнгатьле уку			40 бит 7 күнегү, сәнгатьле ләргә
62-63	Карга боткасы.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Образга бэя бирү.	Текстның эчтәлеген сәнгатьле уку. Сорауларга җавап	Карга боткасы, түтәй, дөньяда, сый,ярма,чумар, сирәк.	Эчтәлекне сөйләү			43 бит 11 күнегү, сәнгатьле ләргә

					бирү.					
64-66	Б.С.Ү.”Яз- иң матур ел фасылы”	ЛГКК д/м сөйләм	3	Яз билгеләрен кулланып, яз турында сөйли белү.	Яз билгеләрен кулланып, яз турында сөйли белү.	Өйрәнелгән лексика	Хикәя төзү			Шул тем хикәя язга
67-69	Минем әнием иң әйбәте.	ЛГКК д/м сөйләм	3	Шигырьне сәнгатьле укый белү.	Сорауларга җавап бирү.Сәнгатьле уку.	Адашкан, иң әйбәте.	Ошаган өлешен ятларга.			45 бит 5 күнегү (сөйләргә)
70	Л. Толстой. “Әбисе белән оныгы”.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Өй хезмәтендә катнашуың турында әйтә белү.Итагатьле сүзләргә сөйләмдә куллана белү.	Әсәрдәге геройларга бәя бирү, үз фикереңне әйтү.	Онык, картайган, үсеп җиткән,тырыс, шундук, бирче рәтләп	Монологик сөйләү			48 бит 10 күнегү, әтәлек сөйләргә
71-72	.М. Газизов. “Рәхмәт”.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Итагатьле сүзләргә сөйләмдә куллана белү.	Әсәрдәге геройларга бәя бирү.	Тырыш,шундук. бирче, рәтләп.	Сәнгатьле уку			51бит 3 күнегү, җаваплар
73-75	В. Овсеева. “Әниләре һәм кызлары”	ЛГКК д/м сөйләм	3	Өй хезмәтендә катнашуың турында әйтә белү.	Әсәрдәге геройларга бәя бирү, үз фикереңне әйтү.	Әшчән, тырыш, ялкау, шаян, әдәпле, тәрбиясез, тыйнак	Сорауларга җавап бирү			55 бит 11 күнегү, хикәя язга
8.Дүрт аяклы дусларыбыз.(4сәг.)										
76-	Р. Мингалим.	ЛГКК	2	Дүрт аяклы	Парларда эшләү,	Койрык,тәпи,ху	Монологик			59 бит 8

77	“Дөнъяда бер эт бар иде”.	д/м сөйләм		дусларны тасвирлый белү.	монологик сөйләү.	жа, маңгай, суза адашты, адаш- тырды, төш,тап, кача, коткара.	сөйләү			күнегү,сә- гатьле уқырга
78	Г. Мөхәммәт- шин. “Ак песи”.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәяне сәнгатьле укый белү.	Текстның эчтәлеген сәнгатьле уку.	Күчеп килде, дуслаштылар, күмәч, тамак туйды	Сәнгатьле уку			64 бит 6 күнегү,ж ваплар
79- 80	Р. Батулла. “Чикыл белән Мырый”.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Текстның эчтәлеген сәнгатьле укый белү.	Текстның эчтәлеген сәнгатьле уку.	Егылып төш- кән, әмма, кот- карыгыз, кач- кан, ябышкак.	Сәнгатьле уку			72 бит 12 күнегү, әкият яз
81- 82	Б.С.Ү.”Минем дүрт аяклы дустым”	ЛГКК д/м сөйләм	2	Бәйләнешле сөйләм күнекмәләрен үстерү.	Тема буенча монологик сөйли белү	Өйрәнелгән лексика	Хикәя төзү.			Хикәяне дәфтәрлә гә язарга
9.Татарстан – туган ягым.(4сәг.)										
83- 86	Татарстанның дәүләт символлары	ЛГКК д/м сөйләм	4	Дәүләт символлары турында сөйләргә өйрәнү.	План буенча сөйләү.	Канатлы барс, туган ил, дәүләт.	Монологик сөйләү			77 бит 9, күнегүлә сораулар жаваплар
87- 89	Казан – башкалам.	ЛГКК д/м сөйләм	3	Текстның эчтәлеген сәнгатьле укый белү.	Текстның эчтәлеген сөйли белү.	Башкала,мәчет, истәлек,манара, ханбикә	Монологик сөйләү			79 бит 11 күнегү, К зан туры сөйләргә
90	Татарстан	ЛГКК	1	Текстның эчтәлеген	Текстның эчтәлеген	Башкала,башка,	Монологик			82 бит 9

	шәһәрләре.	д/м сөйләм		сәнгатьле укый белү.	сөйли белү.	очрашабыз	сөйләү			күнегү, сөйләм
91-92	Б.С.Ү.”Мин Татарстанда яшим”	ЛГКК д/м сөйләм	2	Татарстан турында сөйли белү.	Татарстан турында сөйли белү.	Өйрәнелгән лексика	Диалогик, монологик сөйләү			Шул тематикада хикәя төзүгә
10.Чәчәкле, ямьле жәй.(бсәг.)										
93-95	Ш. Галиев. “Жәйге болында”, “Тәмле жәй” шигырьләре.	ЛГКК д/м сөйләм	3	Жәй билгеләрен әйтә белү.	Шигырьне сәнгатьле уку күнекмәләрен булдыру. Шигырь яңгырашын ишетү.	Кыздыра, сайрый, жиләкләр пешә, көннәр озын, төннәр кыска	Монологик сөйләү			85 бит 5 күнегү, хикәя төзүгә
96	Г. Нәбиуллин. “Урман сөйләшә”.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Шигырьне яттан укый белү.	Шигырьне яттан уку күнекмәләрен булдыру	Эндәшә, уңган, тыңлап	Шигырьне яттан сөйләү			86 бит 6 күнегү, ятларга
97	Р. Корбан. “Жиләктә”.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Жәйге бакчада хезмәт турында сөйли белү.	Жәйге бакчада хезмәт турында сөйли белү.	Жиләклек, моның кадәрле, барыбер, булмас тугырып	Монологик сөйләм.			87 бит 1 күнегү, сәнгатьле укырга
98	Жиләк-жимешләр.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Жәйге бакчада хезмәт турында сөйли белү.	Жәйге бакчада хезмәт турында сөйли белү.	Берни, һаман да, бөтенләй, башка, торсаң иде.	Монологик сөйләм			89 бит 7 күнегү, сорауларга җаваплар
99-	Жәйнең бер	д/м	1	Жәйнең бер көне	Хикәя төзи белү.	“Жәй”	Монологик			91 бит 2

100	көнөндө.	сөйлөм		турында сөйли белү.		темасының лексикасы.	сөйлөү.			күнөгү, С.Т.У га эзерлө-нергө
101	Г.Тукай”Шүрө-ле”.(Сый-ныфтан тыш уку)	ЛГКК д/м сөйлөм	1	Текстның эчтөлеген сэнгатыле укый белү. Образга бэя бирү.	Текстның эчтөлеген сөйли белү.	Азрак ярылган, кыстырып торырсың,, ярык,балта, кычкырма.	Монологик сөйлөм.			Үзең ош-ган хикэ-герое ту-рында се-лэргө
101-102	Б.С.Ү.”Миңа иң ошаган хикэя герое”	ЛГКК д/м сөйлөм	2	Образга бэя бирү.	Текстның эчтөлеген сөйли белү.		Монологик сөйлөм.			Ел буена үтелгәнн-не кабат-ларга
103	Ел буена үтелгәннөрне кабатлау. Тест.	ЛГКК д/м сөйлөм	1	Диалогик-монологик сөйли белү.	Үтелгән лексик-грамматик минимум-ны йомгаклап кабат-лау.	Өйрөнөлгән лексика һәм грамматика	Диалогик-монологик сөйли белү.Тест			Сораулар жаваплар эзерлэргө
104-105	Ел буена үтел-гәннәр буенча йомгаклау дәресе.	ЛГКК д/м сөйлөм.	2	Диалогик-монологик сөйли белү.	Үтелгән лексик-грамматик минимум-ны йомгаклау.	Өйрөнөлгән лексика һәм грамматика	Диалогик-монологик сөйли белү			

Мәгълүмат һәм белем бирү чыганакалары:

1. Рус телендә урта (тулы) гомуми белем бирү мәктәбендә татар телен һәм әдәбиятын укыту программасы (рус телендә сөйләшүче балалар өчен): 1-11 нче сыйныфлар /К.С.Фәтхуллова, Ф.Х. Жәүхәрова. – Казан: Мәгариф,2010.
2. Рус телендә урта гомуми белем бирүче мәктәпләрдә татар теле укыту программалары 1-4” (Р. З. Хәйдәрова, Н. Г. Галиева, Ә. Г. Әхәтова. Казан. “ Мәгариф” нәшрияты. 2009
3. Р.З. Хәйдәрова. Татар теле: Рус телендә башлангыч гомуми белем бирү мәктәбенең 4 нче сыйныфы өчен дәреслек (рус телендә сөйләшүче балалар өчен). Ике кисәктә. – Казан: Мәгариф, 2010.
4. Татар теле морфологиясе. / Ф.М. Хисамова. – Казан: Мәгариф , 2010.
5. Хәзерге татар әдәби теле. / Ф.С. Сафиуллина, М.З.Зәкиев.- Казан: Мәгариф , 1994.
6. Урта мәктәп һәм гимназияләрдә татар телен укыту методикасы. / Ф.С.Вәлиева, Г.Ф. Саттаров. – Казан: “Раннур”, 2000
7. “Мәгариф турында” Россия Федерациясенең Законы (“Закон об образовании” Закон Российской Федерации)
8. “Мәгариф турында” Татарстан Республикасы Законы (6,7,10,32 матдә).
9. «Фән һәм мәктәп», «Мәгариф» журналлары, “Мәгърифәт”, “Ачык дәрес” газеталары, Интернет.